

**EN RAPPORT FRÅN RESA TILL
SÖDRA TURKIET
17-24 APRIL 2011
MED FOKUS PÅ TROLLSLÄNDOR**

**ANETTE BARR
MAGNUS BILLQVIST
PATRIC CARLSSON
LENA JANSTAD**

INNEHÅLL

2

Allmänt om resan

- Varför en resa?
- Deltagare

3

Resedagbok

- Dag 1: 17 april
- Dag 2: 18 april
- Dag 3: 19 april
- Dag 4: 20 april
- Dag 5: 21 april
- Dag 6: 22 april
- Dag 7: 23 april
- Dag 8: 24 april

11

Kort om några lokaler

- Göksudeltat
- Manavgat Fields

13

Observerade arter

- Trollsländor
- Fåglar
- Herptiler
- Däggdjur

18

Litteratur och referenser

ALLMÄNT OM RESAN

Denna rapport är en förhållandevis enkel dito sammansatt mest för vårt eget höga nöjes skull. Har du frågor eller kommentarer på innehållet så kontakta gärna Magnus. För mer info allmänt om Turkiet rekommenderas en titt i vår litteraturlista i slutet.

Varför en resa?

Bakgrund till genomförandet av resan var ett mejl under vintern från Magnus till olika trollsländeintresserade med förfrågan om intresse att resa till Turkiet. Tanken var att åka en tid innan trollsländorna börjar flyga här hemma, för att på så sätt tjuvstarta säsongen och dämpa värsta abstinensen. Tre personer nappade på förfrågan och resa bokades. Vi beställde charterresa eftersom det är så billigt och enkelt. Nästa gång blir det annat upplägg, då vi nu vet precis vad vi vill se och var. Är du intresserad av att följa med nästa gång så kontakta Magnus redan nu.

Målet var först och främst att se trollsländor, men också att göra det och avnjuta natur, mat och dryck i ett lagom tempo. Upplevelser kopplade till natur utan stress. Pragmatisk planering efter väder, tycke och smak.

Deltagare

- Anette Barr, Klågerup
- Magnus Billqvist, Lund (författare av rapporten, bilder där inget annat anges, nås på magnus.billqvist@gmail.com)
- Patric Carlsson, Örkelljunga
- Lena Janstad, Svedala

Fyra glada resenärer kring ett middagsbord i Alanya.

RESEDAGBOK

Nya arter för resan i **fetstilt** (för trollsländor) och **kursiva** (för fåglar). En **kombination** används för trollsländor som saknar svenska namn eftersom dessa normalt skrivs med kursiv stil.

Dag 1: 17 april Kastrup – Antalya – Alanya / Sunway Hotel

Flygresan rätt ok trots inledande försening. Buss till **Alanya** mer dryg, först framme ca 01.30 lokal tid (+1). Patric hörde spelande *kornknarr* under busstop, vilket alltså blev första researt. Strax där efter kom en *tjockfot* och drog in över strålkastarljuset kring parkeringen. Öl (Efes) och snacks på hotellrummets balkong till ackompanjemang av hundslagsmål fick avrunda första etappen av resan. I säng 02.30.

Dag 2: 18 april Alanya

Frukostbuffé vid åttatiden men det var inte helt enkelt att fokusera på maten. I hotellets trädgård huserade nämligen massor med fågel, säkerligen nedpressade av de tunga molnen. *Levantbulbyl*, *härffågel*, *masktörnskata*, *gulhämling*, *ärtsångare*, *svarthätta* med mera samt en *svartpannad törnskata* i närmaste minareten fick inleda artskörden.

Vädret var alltså trist, inget sländväder direkt, så vi tog tillfället i akt att utforska staden vi bodde i. Promenad ned mot stranden vilket förutom mer eller mindre frestande anbud som "gatans bästa plankstek" också gav mer rastande fåglar. På en gräsplan stöttes *korttålaräka*, medan *turkduva* och *gråsparv* snabbt satte an tonen som resans kanske två vanligaste arter. Olika raser av *gulärlor* drog runt och väl nere på **Kleopatra Beach** hittades en *gulnäbbad lira* som drog lovar ute över havet. Där också resans första trollsländor: **vandrande mosaikslända**, en hona, som håvades in mitt bland förvånande turister. Efter att ha avnjutit sländan och förevigat den släpptes den som brukligt. Lena

såg här ytterligare en slända, säkert en vandrande mosaik till.

Vi knallade vidare i diset och njöt av *rödhuvad törnskata* i en palm i parken, innan vi fick börja ducka i regnet och vek av tillbaks mot hotellet. *Tornseglare* och massor med svalor längs vägen. Trötta efter resan var vi så en tupplur mottogs tacksamt. Efter denna såg Patric och Magnus en *ormörn* från balkongen, medan Anettes och Lenas utsikt över trädgården gav fler obsar av "albylerna".

Lunch på Joakim, hyrbilsfixande, balkonghäng, gulärlor på idrottsplatsen intill och plötsligt var det middag: turkisk buffé med tillbehör i form av magdansös, anatoliska dansare, happy hour, mer eller mindre pinsamma svenskar, etc. I säng 23.00 efter avrundning med Efes på balkongen.

Dag 3: 19 april Alanya – Güzelbağ – Gündoğmuş – River Karpuz – Alanya

Frukostbuffé vid åtta känns redan som rutin, även så fåglar i trädgården, även om de denna morgon endast var repriser som masktörnskata och levantbulbyl. Vi hämtar bilen tvärs över gatan vid halv nio och drar ut, vädret ser då ut som det möjligen skulle kunna bli ok.

Vi styr kosan mot Taurusbergen ovanför Alanya och kör mot Güzelbag. Första stoppet blir strax söder om **Emisbeleni**, där Magnus ser något som liknar en sländbiotop. Det visar sig vara en liten pöl omgärdad av ett mindre grustag och odlingar av olika slag. Två **större kustflicksländor** är dock det enda som flyger i det halvkassa vädret där solen fortsatt inte vill bryta igenom molntäcket. Men det finns väldigt mycket mer än sländor att titta på, något vi de närmaste dagarna skulle vara allt mer tacksamma för. Sålunda ser vi vackra orkidéer, jättesmaragdödlor, *biätare*, *balkansångare*, *cettisångare*, *talgoxe*, *trädgårdsångare* med mera innan vi drar vidare. Vi hinner väl ungefär 300 meter innan Anette får syn på en *minervauuggla* längs vägen. Kanonobs.

Analbihangen på hona vandrande mosaikslända.

Korp och koltrast, ormörn, *ormvråk* och *rostgumpsvala* vid två olika kortare stopp. I en cypresskog tar vi lunch, och nu har vi kommit upp en bit också. Sjögrodor spelar och kring lunchen roar *mindre hackspett*, *grönsångare*, *törnsångare* med mera. Allt högre altitud och allt vackrare vyer, plötsligt kommer vi in i svarttallskog där vi bara måste pausa i en vacker glänta. *Trädlärka*, *nötskrika*, *stjärtmes*, *svartmes*, *steglits* med mera roar innan vi fortsätter. Nu regnar det ena stunden och är sol nästa, men framför allt är det kallt, för kallt för sländor.

Nästa måste-stopp är en fin pöl som säkert varit intressant i bra väder, nu ger den endast en större kustflickslända. Men lövgroda, jättesmaragdödlor, ormörn, gulhämpling och trädlärka är ok plåster på sländsår. Vi passerar genom ett gammalt kulturlandskap med hamlade träd, terrasser, bitvis stor artrikedom och variation på både busk- och trädskikt. Inte minst bärande och blommande träd av olika slag, som banan, citron, oliv, kumquat och apelsin.

Vi når **Güzelbag** och stannar till vid bro för fika. *Klippsvala* på nära håll, en art vi skulle få se mycket av under resan. I närheten stannar vi flera gånger för korta stopp, första gången för *medelhavsstenskvättor*. På en och samma klippa ser vi *klippnötväcka*, persisk ekorre och alla – utom Anette – en magnifik *stentrast* – hanne. *Rostparv*, *stenskvätta* och fler medelhavsstenskvättor, den senare även den en art vi skulle komma att se bitvis ganska många av.

Vädret blev tyvärr kallare och skurarna mer frekventa. Vi kör rundor inne i **Gündoğmuş** innan vi hittar rätt och snart går det utför. Ett vattenfall intill vägen ger oss en bisarr obs av strömstare, eller vad det nu var för något (fråga, det går inte att beskriva). Vi kör ett tag längs med **Karpuzfloden** och reagerar förstas blixtnabbt när solen plötsligt visar sig. Vi har då kommit ned från bergen helt och hållet och kör helt sonika ned till floden vid första bästa tillfälle. "Bästa" visade sig stämma dåligt, eftersom platsen låg nedströms ett

grustag så allt var sedimenterat och grumligt. Men vi gjorde ett försök ändå, och snart hade vi sett ett gäng större kustflicksländor. Fler sländor blev det dock inte här heller, men rostgumpsvala, *backsvala*, masktörnskata, sjögroda, ormögonödlor och cettisångare.

Sen bar det snabbt hemåt längs den ytterligt trista stora kustvägen som bara visar det ena hotellkomplexet efter det andra i en kompakt, flera mil lång matta. **16 km innan Alanya** får dock Magnus syn på något som ser ut som en stor flock med *rallhägrar* på stranden, så vi kör ner på första möjliga plats. Och mycket riktigt, 38 rallhägrar står på stranden, med *medelhavstrutar*, *svartbent strandpipare* och *tofslärkor*. Vi smyger oss runt för att få bilder och just då bryter solen igenom. Totalt ser vi ett 70-tal rallhägrar i det fantastiska kvällsljuset.

Efter det återstår bara middag och artgenomgång, den här kvällen blir det tämligen spektakulärt med brinnande fiskögon och det som kom att bli lite av resans favoriträtt: Ottoman- eller Osmanisch. Efes på balkongen förstås, denna kväll varierat med en mörk Efes med kaffesmak. I säng redan 22.30, med blott två arter sländor totalt och 58 fågelarter i bagaget.

Dag 4: 20 april Alanya – Manavgat Selalesi – Oymapinar – Güzelyalı – Manavgat Barajı – Manavgat Fields – Alanya

Frukostbuffé kl åtta, förstås. Trist väder även denna dag, alla sländplaner läggs på hyllan. *Trädpiplärka* och *grå flugsnappare* i trädgården. Vi kör västerut, med *vit stork*, *purpurhäger* och *silkeshäger* på fält sedda från bilen strax innan **Manavgat** (hmm, de såg intressanta ut, de där fälten får vi nog besöka nån dag tänkte vi här – återkommer om det...).

I Manavgat körde vi norrut en bit i regnet till oerhört turistiga men vackra vattenfallen **Manavgat Selalesi** (selalesi = vattenfall). Fortsatte sen nordväst åt med målet att åka runt det stora dämnet **Manavgat Barajı** för att leta lämpliga platser att återkomma till vid bättre väder. Första spontanstoppet vid några fält ger *buskskvätta*, *fiskmåsar*, *alpseg-lare*, cettisångare och masktörnskata. I nästa by hukar en ensam biätare i regnet.

Vi följer mer eller mindre Manavgatflodens lopp och hittar i **Oymapinar** en spännande lagun med otroligt mycket svalor av alla arterna, vilket bara var en försmak av dagens enorma förekomst. Främst ladusvala, ofta 100-tals på var-enda stopp. I lagunen purpurhäger, *kohäger*, *rörhöna*, *drillsnäppa*, silkeshäger och massor med gulärlor av olika raser. Lagunen såg ganska spännande ut för sländor men vind och regn gör att vi inte ens försöker.

Nästa stopp blir ett längre sådant, dessutom med lite mindre vind och nästan en tendens till sol. Inga sländor, men kring en vacker bäckravin intill en gammal akvedukt bjuds vi på flera *halsbandsflugsnappare*, *spansk sparv*, *balkansångare*, storkbo i kraftledningsstolpe, *sävsångare* och ropande *dvärguv*. Vi åker vidare och måste plötsligt betala inträde för att få köra på vägen. Vi inser varför när vi plötsligt befinner oss inne på ett stort, före detta, kraftverksindustrikomplex. Även här passerar den romerska, antika akvedukten och möter den moderna motsvarigheten. Strandade båtar, impediment, industriminnen, rostiga varningsskyltar etc för tankarna till något gammal förfallet kommunistland. Stjärtmes, *kungsfågel* och fler, massor av fler svalor precis överallt.

Vi kommer över floden precis nedanför själva dammbygget och kör nu söderut igen, på östra sidan av reservoaren. Vi letar oss ned till stranden för lunch, lagom till det verkligen börjar regna, nu är det liksom slut med duggandet. Resans första *gråhäger* hängs in medan vi förvånas över mängden turister här på landsbygden. Det är iofs ofta väldigt vackra partier med mosaikkartat kulturlandskap som på sluttningarna möter skog och örtrika, blomstrande ängar, vägkanter och odlingar. Vi hade förstås hellre haft en helt annan sorts mosaik (obs: sländskämt!). Vi ser flockar med korp, sjungande *kornsparv* och steglits. En minervauuggla på en tråd i regnet är upprörd över en katt i byn **Değirmenli**, och snart når vi reservoarens slut. Där floden rinner fritt igen bildas ett översvämmat delta, 100-tals svalor förstås, vit stork, silkeshäger, nötskrika och vi undrar var alla kråkfåglar håller hus – finns det inga kajor, skator eller råkor i Turkiet?

Vi hittar fler potentiellt fina sländbiotoper men nu öppnar sig himlen liksom på riktigt. Vi rullar in i **Manavgats** ruckliga förorter och industriområden men hade lika väl kunnat åka kanot på

de nu rejält översvämmade vägarna. Det bara forsar vatten, men så kan det förstås inte fortgå och snart övergår det till mer "normalt" regn igen. Då är cirkeln nästan sluten, vi är tillbaka ute på stora vägen där vi på morgonen sett "några intressanta fält". Vi kör in på första bästa väg som verkar gå i den riktningen och vår lycka är gjord.

Detta var resans största lyckokast alla kategorier. De närmaste timmarna är en enda räcka av magnifika fågel- och naturupplevelser, trots duggregnet som jag tror var igång under hela vistelsen där. Jag var banne mig helt skakig, och tydligen helt ifrån mig av eufori, för jag glömde ta bilder på det vi såg, trots

Ovan: dvärggrördrom, hane, foto Anette. Nedan: *Trithemis annulata*.

många och nära obsar på massor av roliga arter. Det som händer är att vi längs vägen upptäcker, att 100-tals ärlor, lärkor, sparvar, falkar, hägrar med mera rastar och födosöker i regnet, och att platsen vi av en slump hittat är en ypperlig fågellokal, med känslan av Camargue möter Göksudeltat ungefär. Arter vi ser under drygt två timmar, innan vi måste styra hemåt och värja oss mot återkommande kraftiga skurar, utgörs av bland annat korttållärka, rödstrupig piplärka, aftonfalk, rödfalk, brun kärrhök, kungsfiskare, streckad prinia, purpurhäger, silkeshäger, rallhäger, natthäger, styltlöpare, gluttsnäppa, kustpipare, ljungpipare, tjockfot, trastsångare, dvärgörddrom, ortolansparv, dvärgmå, sandtärna, citronärta, blek tornseglare, sporrvipa, rostgumpsvala, rörsångare, sävsångare, brushane...och vilka coola trollsländebiotoper sen!

Vi träffar också på resans enda övriga skådare, en belgare, som berättar att han sett svarthuvad sparv och mindre sumphöna, vilket förstås ger oss ännu mera blodad tand – vilket otroligt ställe! Vi bestämmer på studs att vi ska tillbaks redan dagen därpå oavsett väder. Trots den magnifika upplevelsen känner vi ändå, att det bara varit en försmak av vad det kan erbjuda, detta trots saker som dvärgörddrom, trastsångare och prinia i samma buske! Det sista som sker är att vi ser en *vitvingad tärna* längs ett dike från bilen.

45 minuter senare är vi "hemma", vi shopper matsäck till morgondagen och intar där efter middag på hotellet (för sista gången för övrigt, klart sämst mat på resan). Redan strax efter 21 drar vi oss tillbaks, trötta efter en givande dag. Efes, snacks och resedagbok, i säng 22.30. Helt otroligt nöjda efter en makalös dag, trots pissväder och inte en enda slända. 102 fågelarter totalt nu.

I ett dike i Denizkent fanns kungsfiskare, smyrnakungsfiskare (vänster) och gråfiskare (höger, foto Anette).

Dag 5: 21 april Manavgat Fields

Frukost igen kl åtta, med *grå flugsnappare* och *göktyta* i trädgården. Växlande molnighet med skurar men mer sol och mindre och färre skurar än tidigare dagar. Vi kör direkt till favoritstället från igår, det vill säga området/fälten alldeles sydost om **Manavgat** (i artlistorna i reserapporten kallar vi detta område i brist på bättre namn för Manavgat Fields). Vi ser genast hägrar och storkar och stannar intill Royal Café (en helt isolerad byggnad som utslängd på fälten) för att "bara plåta aftonfalkar".

Detta "bara" blev två-tre timmar på grund av *sommargylling*, nämnda aftonfalkar, rödfalk, halsbandsflugsnappare, biätare, *vassångare*, *dvärgörn*, *turturduva*, *spansk sparv*, *cettisångare*, diverse fjärilar och – äntligen! – trollsländor. Solen bryter nämligen igenom molntäcket och plötsligt är de "överallt". Större kustflickslända förstås i massor. **Vandrande ängstrollslända** är vanlig, *Orthetrum sabina* tjuar oss med sin form och ovanliga teckning, honor av *Trithemis annulata* men inga hanar, fräscha honor av *Crocothemis erythraea* och en hona **mindre rödögonflickslända**. Nästan alla är tenerala, alltså de har alla nyligen krupit ur sina larvhudar. Undantaget utgörs av större kustflickslända och en läckert röd hane *Crocothemis erythraea*.

Till slut tvingar vi oss därifrån men kommer knappt ens till bilen innan vi måste kolla in *svarthuvad sparv* och några ödlor. Vid tolvtiden i alla fall fika en kilometer bort eller så, och strax därefter kommer skurarna åter. Vi kurar i bilen men hänger inte läpp eftersom området är som gjort för bilskadning. Ofta kommer vi närmare fåglarna än vi någonsin gjort annars. *Ek-sångare*, *höksångare*, rödstrupig piplärka, sporrvipa, *roskarl*, *dvärgmå*, *vitvingad tärna*, *större strandpipare*, *rödbena*, trastsångare, *sothöna*, sandtärna, flera hägrar, orkidéer samt en upphittad död hund senare (som nästan följs av en till som envisas med att springa framför bilen) upphör regnet igen.

Promenad i omgivningarna nära flodens mynning med pyttesmå lövgrodor, kaspiska bäcksköldpaddor och resans enda **mörka lyrflickslända**. Intill ligger en grund starrvåtmark och kring denna håller traktens flesta hägrar, vadare och sporrvipor till. Vi kollar in 100-tals större kustflicksländor, ett 50-tal vandrande ängstrollsländor, ett tiotal **större ängstrollsländor**, stöter en hona *mindre sumhöna*, samt ser streckad prinia, stytlöpare, kustpipare, dvärgmå, masktörnskata, rödhuvad törnskata med mera.

Vid 15-snåret är det så pass soligt igen att vi återvänder till området kring Royal Café. Vi får fina obsar av sländorna från morgonen plus resans första hane *Orthetrum sabina*, kaspisk bäcksköldpadda, turturduva, rödfalk, aftonfalk, tornfalk, vit stork, eksångare, smaragdödlor, en obestämd skink och peloponnesisk murödl.

Vi kör hemåt redan vid 17-tiden då det är tidig start som gäller imorgon. Ser ännu en minervauuggla från bilen, liksom bulbyler och hägrar som vanligt. Handlade på oss mat inför resan österöver, därpå middag på O'Yes med superservice och levnadshistorier från ägaren som visade sig komma från området vi ska till under morgondagen. Patric försöker kolla väder och nyheter på datorn på hotellet men det går sådär. Vi har på TV:n på restaurangen sett bilder på kravaller i Batman, en ort en bra bit österut i Turkiet (Kurdistan), men ingen verkar bry sig. Efes och resedagboksskrivande på rummet, i säng 22.00 med fokus på tidigt uppstigande. 14 nya fågelarter under dagen och 116 totalt, men framför allt sju nya trollsländor och totalt nio arter.

Dag 6: 22 april Alanya – Gazipaşa – Anamur – Taşucu – Denizkent – Akgöl – Paradeniz – Taşucu

Upp halv sex för lång färd, motsvarande Malmö-Göteborg ungefär. Sträckans längd inte avskräckande

på något sätt, men hade vi vetat hur lång tid det skulle ta hade vi kanske tänkt om. Näst intill hela sträckan bestod nämligen av smala serpentinvägar och vägbyggen så de planerade fyra timmarna blev snarare sex. Bitvis riktigt jobbigt och segt, och vägen rekommenderas öht inte. Åtminstone inte de närmaste 2-3 åren, sen bör alla de vägbyggen och tunnelgrävningar vi såg vara klara.

Halvvägs eller så kommer vi till **Anamur** där vi tankar och ser en fin flock *bronsibisar* i pöl nära vägen. Även *dammsnäppa*, stytlöpare och silkeshäger. Vi äter frukost nära vattnet utanför slottet sju km öster om staden. Minst 50 drillsnäppor, trutar, obestämd skarv och i gamla vallgraven ses tre arter sköldpaddor: kaspisk bäcksköldpadda, kärrsköldpadda och rödörad vattensköldpadda. Mer serpentinvägar senare och byte av chaufför för första gången på resan. Rostgumpsvala och klippsvala vanligaste arterna sedda från bilen. Anette ser resans enda *berghöna* och alpsglare är inte ovanlig.

Efter lite drygt sex timmar rullar vi så äntligen in i **Taşucu** och möts direkt av två *toppskarvar* nedanför **Lades Motel**, som vi senare skulle komma att ta in på för natten. Vi letar oss vidare på småvägar mot **Göksudeltat** men hinner bara till första bästa dike innan Magnus och Anette samtidigt ropar "kungsfiskare!". Lustigt nog visar det sig snart att Anette tittar på en *gråfiskare* och Magnus på en *smyrnakungsfiskare*! Snart ser vi även "vanlig" kungsfiskare och en som-margylling väljer just då att flyga över. Sannerligen praktfågelfrossa. *Strandskata* och dvärgrördröm ses och det minst sagt speciella spellädet från *svart frankolin* ekar över nejden.

Vi kör sakta runt på småvägar och njuter i regnet och i den tilltagande vinden av härfåglar, kohägrar, ännu en kungsfiskare, med mera. En *fiskgjuse* kommer med stor fisk och landar på taket inne i byn **Denizkent** och börjar kalasa. Bisarr obs tycker till och med

Patric som ändå är mer van vid gjusar än de flesta andra. När vi når ner till fågeltornet vid sjön **Akgöl** ("göl", "gölu" = sjö) regnar det fortsatt men vad som är värre är vinden. Kanske inte kuling men inte långt ifrån. Vi hukar oss i tornet så gott det går, intar lunch och saknar tubkikare. Akgöl är stor, mycket stor, men vi ser trots förutsättningarna *vit pelikan*, *skedstork*, *purpurhöna*, *lärkfalk* och hör åter svart frankolin och vassångare.

Vi bilskådar oss vidare i deltat och vi är alla för vi vet inte vilken gång i ordningen på under denna resa väldigt tacksamma för att vi inte bara är intresserade av trollsländor. För fåglarna fortsätter att bjuda upp till dans medan vinden tjuter och regnet smattrar. *Isabel-lastenskvätta*, *ängshök*, *flamingo*, *rostand*, *gräsand*, *kricka*, *skedand*, *rödhuvas dykand*, *havssula*, *småspov*, *långnäbbad mås*, *fisktärna*, *småtärna*, *kentsk tärna*, *kalanderlärka* var alla nya arter de närmaste typ två timmarna eller så. Dessutom trevliga repriser i form av svartbent strandpipare, sporrvipa, brushane, vitvingad tärna, sandtärna, turturduva, rödhuvas törnskata, masktörnskata, korttålaräka, streckad prinia och medelhavstenskvätta.

Vi har sedan Anette missade stentrasten retat henne lite för det, men sånt kan man nog ta när det plötsligt uppenbarar sig en snygg hane helt öppet längs vägen. Märklig obs men långt ifrån otacksam, kamerorna smattrar glatt. Undrar om den kommit från havet i regnet, det är långt från dess normala bergsbiotoper här ute i deltat, men vem bryr sig, man kollar inte given häst i mun.

Till slut beslöt vi oss för att lämna deltat för att leta hotell men innan dess blir det ändå mer, bland annat resans första *palmduva*. Vi tar in på redan nämnda **Lades Motel** som visar sig vara rena rama skådarhotellet. Inte för att där är fler än oss där, men reserapporter i ett ställ intill ytterdörren, fågelfoton och planscher på väggarna, fågeltidskrifter i mappar och på borden osv talar sitt tydliga språk. Vi är dock hungriga och lämnar våra rum med havsutsikt för middag på första bästa hak. Och hak blev det verkligen. Vi slår oss ner intill en rödglödgad vedeldad kamin och tinar upp medan regnet smattrar mot och vinden piskar plasttaket omkring oss. Patric frågar efter en meny och får ett nickande och "Fish, meat, chicken" till svar. Om vi var något tveksamma stillade resans bästa sallad vår oro.

Efter middagen blev det Efes, raki och nötter på vårt extremt charmiga hotell som sjöd av stämning och varenda centimeter andades karaktär. Som ett gammalt pensionat hämtat ur en Hemingwaybok eller platsen för ett Agatha Christie-mord. I säng efter resedagbok vid 22.00, fullständigt dödstrött men fortfarande mycket, mycket nöjd trots avsaknaden av sländor. 29 nya fågelarter, 144 totalt.

Axplock av sländor dag 7: *Lestes macrostigma* (hane), *Libellula pontica* (hona), *Lestes macrostigma* (parningsjul), *Dipladoces lefevbrii* (hane, foto Anette).

Dag 7: 23 april Taşucu – Akgöl – Denizkent – Silifke – Göksufloden – Mut – Ermenek – Sarıveliler – Karapınar – Alanya

Vi vaknar upp till det som skulle visa sig vara både resans bästa dag och den mest skräckfyllda. Vi vaknar halv sju och tittar ut över Medelhavet som även denna dag är molntäckt, dock med ljusa tendenser. Vinden verkar dock ha lagt sig helt – alltid nåt. Tjejerna ser vi redan är ute och spatserar och så gör även vi då frukosten serveras först några minuter efter sju. Denna intar vi utomhus till ackompanjemang av palmduvors "sång" och nedanför i havet ligger de två toppskarvarna kvar sen gårdagen. Vi ser också flaggor och handdukar med den turkiska flaggan från balkonger och förstår att det måste vara en speciell dag.

Efter lång frukost tackar vi ägarparet och lovar återkomma, vilket verkligen känns som ett löfte vi kommer att hålla. Solen ser ut att vilja visa sitt ansikte så vi drar snabbt ut mot de efemära pölarna intill Akgöl. "Snabbt" är dock som alltid högst relativt och inkluderar denna gång parader genom centrum (var det manne nationaldag?), vätskedepåfyllning, sjungande eksångare, våra vänner smyrna- och gråfis-karna i diket intill Denizkent och resans enda fälthare som korsar vägen. Väl framme så kastar sig Magnus ut före de andra och stövlar bort till den närmaste pölen och snart hörs ett glädjetjut när den första läckert blåa hannen *Lestes macrostigma* visar sig.

Snart har vi sett 100-tals, och de tävlar med större kustflickslända om att vara mest talrika på lokalen. Efter ett tag och många och långa obsar verkar lokalen ha levererat vad den har, så vi börjar gå mot bilen. Men först undrar Lena vad det är för en liten en och resans minsta slända är ett faktum: **mindre kustflickslända**. Vi ser två honor men inga mer, inte heller senare. En hane *Anax parthenope* kommer plötsligt dragandes längs vägen och snart där efter en hane **bred trollslända**, dito **kejsartrollslända**, någon *Orthetrum sabina* och en grönläckig padda. Fåglarna har vi nästan förträngt, men *fältpiplärka* är i alla fall ny researt och hundra sträckande storkar är kul.

Vi drar vidare längs Akgöls östra strand och går en sväng där. Vi ser några hannar av *Crocothemis erythraea* eller är det *C. servilia*? De har ett annat beteende än de vi sett tidigare, men är tyvärr omöjliga att skilja åt utan att ha dem i handen och knappt ens då, om det inte är teneralahonor. En adult och en yngre hane *Erythromma lindenii* hittas liksom fler större kustflicksländor och enstaka *Orthetrum sabina*. På fågelfronten är *ägretthäger* och *storspov* nya, men vi har medan det är sol fullständigt fokus på trollsländorna. Vi stressar oss igenom potentiella lokaler för vi inser att solen inte kommer att vara med oss hela dagen och vi är väl medvetna om hur lång färd det är "hem". Sydostsidan av Akgöl blir nästa stopp, men vi tvingas bromsa in när Magnus ser en guldsjakal i vassen. Alla hinner se den, ingen hinner ta bilder, men vilken häftig obs!

Längs den lilla vägen (mest spår i sanden faktiskt) patrullerar kejsartrollsländor och några honor av vandrande mosaikslända, vilket ger intressanta jämförelser av inte minst storleksskillnaderna. I nästa dike ses ett parningshjul av *Crocothemis*, där honan ser lovande ut för *C. servilia*, men även dessa undflyr allt inhåvande. Vi drar vidare till byn Denizkent, där vi dagen innan tyckt "det såg bra ut" för sländor. Vi parkerar mitt i byn och stövlar ut i en våtmark till bybornas höga nöje (?), och till vårt eget, för vi hinner knappt ut förrän det säger "swoosh" och tiotusentals *Lestes macrostigma* flyger upp ur vegetationen – så häftigt! Deras vingprassel när man kom för nära var magnifikt, aldrig har någon av oss sett tillnärmelsevis så många sländor samtidigt.

Även här förstås gott om större kustflicksländor samt enstaka kejsartrollsländor, *Anax parthenope* och *Orthetrum sabina*. De första säkra *Crocothemis servilia* kan räknas in tack vare några teneralahonor och bestämningstips av holländska vänner innan resan. Pulsen som redan är på högvarv skruvas upp ännu ett snäpp när en liten, svart slända gör entré. Den känns väldigt mycket som en svart ängstrollslända, men det kan det bara inte vara. Som tur är lyckas vi håva in den så vi kan njuta av en riktigt sammets svart och violettskimrande juvel vid namn *Diplacodes lefebvrii*. Vi lägger till större ängstrollslända och vandrande ängstrollslända till lokalens artlista, och gör oss beredda att gå, då Lena fångar in en ny art. Vi glädjer oss åt en vacker teneral spetsfläckad trollslända, men vilken udda biotop och är den inte lite liten? Magnus fångar nästan samtidigt en hane han först tror är vandrande ängstrollslända, men det är en röd spetsfläckad...eller vänta nu här... Polletten trillar ned att vi just gjort resans kanske roligaste fynd, för det är två individer av *Libellula pontica* vi hittat, och det finns oss veterligen inga fynd så här långt västerut. Vilken sländlokal!

Samtidigt har förstås en del fåglar pockat på vår uppmärksamhet, inte minst väldigt lågsniffande alpseglare, en hane citronärsla, bronsibisar och på bara två meters håll en eller flera *kaveldunsångare*. Det är nu riktigt hett i värmen så vi tar lunch på stranden – det ska vara gott att leva! Vi ser äntligen svart frankolin efter att ha hört dess knäppa sång i ett dygns tid. Solen tycker nu vi fått nog och gråare moln drar återigen in över Göksudeltat, vilket blir vår signal att lämna, men först *hämpling*, *rödstjärt* och *pilgrimsfalk*. Vi kör till och igenom Silifke och följer mer eller mindre Göksuflodens lopp "hemåt". Vi har beslutat oss för en alternativ väg hem, det kan bara inte bli värre än den vi kom på. Well...

Vädret är fortsatt instabilt, men vi måste åtminstone försöka leta rinnande vattenarter när vi nu är här. En riktig vill-se-art är *Epallage fatime*, så vi stannar vid bro över Göksufloden för minst en timmes vandring. Vi kammar dock – bortsett från de allestädes närvarande större kustflicksländorna – noll på sländfronten, men

det är troligen mest vådrets förtjänst. Men som vanligt finns annat att glädjas åt, och i de bitvis nästan arkadiska miljöerna bjuds det på sjungande *blåtrast*, *balkanmes*, kungsfiskare, en överkörd kameleont, ormörn, blommande och dignande fruktträd, ljuva dofter och en kelsjuk hund.

Vi kör vidare i ganska rask takt genom frodigt och vackert landskap som sedan byts mot spektakulära "gruskullar" som ger vibbar av öken och spagettivästernfilmer. Resans första *skator* ses från bilen och vid ett stopp en hel hop med *smutsgamar*, *brunglador* och rödfalkar, varav de flesta kring en brinnande soptipp. Några biätare spär på det vackra i ett ännu mera spektakulärt landskap med skyhöga, lodräta klippor med grottor, turkiska sunkbyar och strax innan mörkret helt lägger sig ses resans enda räv. Här tar vi också av från "stora" vägen in på resans sjukaste väg. Sträckan **Sariveliler - Karapınar - Alanya** kommer vi alla fyra aldrig att glömma.

Vägen bjuder på både det ena och det andra, inte minst helt otroligt dålig vägstandard och vi räds att det ska vara så i 80 km, för så långt är det kvar. Ännu mer skräckslagna blir vi när skylten "återvändsväg" plötsligt uppenbarar sig - PANIK! Vi ser inget val trots allt och fortsätter då alternativet är halv dags färd åt alla andra håll (i bergen finns det inte så många alternativ). Efter ångestattacker i mörkret hittar vi några att fråga och de lyckas lugna oss betänkligt. Lugnade kör vi vidare i de mörka bergen under en stjärnklar natt. Skärrade, men lättade. När vi till slut rullar in i Alanyas utkanter möts vi av en minervauggla - välkomna tillbaks liksom.

Och hem kommer vi 23.15, i säng 00.45 efter öl, oliver och snacks på balkongen som en ersättning för middagen vi aldrig fick. Tolv nya fågelarter under dagen, nu totalt 156, men viktigare är förstås att vi nu sett 18 arter trollsländor och att vi öht kom hem.

Dag 8: 24 april Alanya - Manavgat Fields - River Karpuz - gamla stan, Alanya - Antalya - Kastrup

Frukostbuffé kl åtta i lugn och ro innan vi drog mot favoritlokalen **Manavgat Fields** för sista gången. Molnigt och regnstänk, förstås, vilket blev till riktigt ösregn. I regnet och mellan skurarna bjuds vi ändå som vanligt på ögongodis, denna gång i form av *rödvingad vadarsvala*, *svartvit flugsnappare*, *stare*, bronsibis och skedstork. I tallskogen halsbandsflugsnappare, *sydnäktergal* och en vacker hanne sommargylling som får vår odelade uppmärksamhet en bra stund, särskilt som den helt ohämmat födosöker på bara några meters håll utan att låta sig störas. Plötsligt bryter solen fram på nästan ett mirakulöst sätt och så blir det till vår oförställda glädje sländväder.

Snabbt, snabbt, snabbt drar vi till första bästa lämpliga biotop som blir starmaden vi besökt tidigare. Medan vi stövlar runt i våtmarken ses *skäggtärnor* i härlig blandflock med vitvingade tärnor, gott om sandtärnor samt *mosnäppor* och *årtor*. Sländorna reagerar genast på solen och större ängstrollslända, vandrande ängstrollslända och större kustflickslända flyger. Två-tre snygga hanner av vandrande ängstrollslända vägrar låta sig vare sig fotas eller fångas så det blir inga bilder på könsmogna hanner av den arten på resan. 117 silkeshägrar i en flock bjuder på flyguppvisning innan vi stressar vidare för att utnyttja de få timmarna vi har kvar. Från bilen ser Patric vandrande mosaikslända och i nästa dike patrullerar kejsartrollslända.

Next stop Royal Café, som levererar repriserna av flera sländarter, men den snygga hannen *Trithemis annulata* bjuder upp till fotoorgie. *Crothemis erythraea*-hannar ses fint men vill inte vara med på bild. Många fina

obsar av vandrande ängstrollslända, *Orthetrum sabina* m m och resans första taggsvansagam. Det börjar bli dags att röra sig "hemåt", men vi drar en rövare och kör mot **Karpuzfloden** vi tidigare besökt som var helt grumlig. Tanken är att hitta något uppströms grustaget, men tiden räcker inte riktigt till, så vi stannar helt enkelt till där det går. Vi hinner knappt över vägen innan de första exemplaren för resan av *Orthetrum taeniolatum* sitter som en smäck. Dessa små läckra beige-brun-kräm-vit-svarta saker är jättesmå för att vara sjötrollsländor men naggande goda. Större kustflickslända även här, förstås, samt enstaka *Orthetrum sabina*, innan det är dags för flera ex av **flodflickslända** och en *Erythromma lindenii*. Vi plåtar i lugn och ro innan vi lämnar platsen, förstås nöjda över att chansningen gav två nya arter, men lite modstulna då vi inser, att en halv dag med sol till och vi hade hunnit kolla av rinnande vatten ordentligt.

Raskt till **Alanya** och upp på klipphalvön med gamla stan och utsikt över befästningsverken, kusten, makaonfjärilar och en vandrande mosaikslända. Vi hämtade bilen med tom tank och lyckas nu med konststycket att i princip rulla in med detsamma till hyrbilsfirman. Snyggt. Uppfräschning och packning, middag på O'Yes, transport till flygplatsen och så var äventyret över för den här gången. Nja, inte riktigt, för planet ska plötsligt gå tidigare än planerat och Magnus och Patric hittar inte Anette och Lena. Till slut måste vi bara gå på planet och de är inte där. Fortsatta försök att nå dem är lönlösa och paniken stiger, då de

uppenbarar sig helt kolugna. Det visar sig att de öht inte varit medvetna om den tidigare lagda starten, men ändå kommer med – vilken tur, hade varit ett jobbigt slut på resan om de blivit kvar i **Antalya**!

Sex nya fågelarter under dagen, totalt 163. Två nya sländor, totalt 20. Planerna på nästa resa tar form på flyget hem, härligt!

KORT OM NÅGRA LOKALER

Förutom Manavgat Fields beskriver vi inte lokalerna noga, men Magnus har koordinater till samtliga lokaler och dellokaler om du behöver.

Göksudeltat

Detta område som är ett måste för varje besökande skådare är beskrivet väldigt bra på ett otal andra ställen. Kolla t ex reserapporter på nätet eller beställ Avifaunas från Naturbokhandeln. Området är internationellt välkänt så det finns säkert med även i ett antal böcker. Se bild från Google Earth på nästa sida.

Manavgat Fields

Detta område hittade vi av en slump, men vi kan bara hoppas det är känt av andra. Besöker du Antalya-Alanya-området med familj och inte kan åka hela vägen till Göksudeltat så är detta inte ett alternativ utan ett måste. Det är det nog ändå iofs, vilket blir tydligt om jag drar ett axplock av vad vi såg där (utan

Översiktskarta

1) Alanya, 2) Taurusbergen med Güzelbağ och Gündoğmuş, 3) Manavgat Selalesi – Oymapinar – Güzelyalı – Manavgat Barajı 4) Manavgat Fields 5) Göksudeltat. Rödfärgad linje mellan 1 och 5 är sträckan vi körde där emellan.

Översiktskarta över delar av Göksudeltat

Småvägar går över stora delar av området men syns inte väl här. 1) Tasucu med Lades Motel. 2) Kungsfiskarediket rinner ut i havet här. 3) byn Denizkent vari bästa sländlokalerna ligger mitt i byn. 4) efemära polar ligger längs vägen på remsan mellan Akgöl och havet. 5) Akgöl. 6) saltsjön Paradeniz.

Översiktskarta över delar av Manavgat Fields

Detta är bara en mycket liten del av området, det närmast mynningen. Fr v: "Starmaderna" (vadare, sländor, tärnor, ibisar, hägrar), "Dvärgörördromsdammarna" (prinia, trastsångare, sångare, sköldpaddor,) "Reningsverksdammarna" (dessa brydde vi egentligen aldrig oss om att kolla), "Tallskogen" (rastande tättingar), "Lagunerna" (såg bra ut, men hanns inte med).

tub dessutom): dvärgrördrom, bronsibis, skedstork, dvärgörn, rödfalk, mindre sumphöna, tjockfot, rödvingad vadarsvala, sporrvipa, sandtärna, skäggtärna, blek tornseglare, citronärta, medelhavsstenskvätta, streckad prinia, höksångare, cettisångare, eksångare, halsbandsflugsnappare, masktörnskata, ortolansparv, svarthuvad sparv samt minst tio arter trollsländor, sköldpaddor, med mera.

På flygbilder på Google Earth ser inte området särskilt märkvärdigt ut, men det är en mosaik av biotoper (fält, betesmarker, diken, laguner, vassar, pölar, översvåmningsmarker, dungar, tallskog, sanddyner, med mera) med ett kustnära läge. Det som nog ändå gör det så bra är att det inte finns något liknande öht på sträckan västerut mot Antalya eller österut mot Alanya. Överallt annars är det bara bebyggelse med hotellmattor. Det fungerar därför uppenbarligen som en magnet för sträckande fåglar, vilket vi märkte med all tydlighet i samband med regn.

Det är ett stort område som är lättillgängligt, både till fots och med bil, och bussar stannar ganska nära inne i Manavgat. Allra närmast ligger hotellområdet mellan Side och flodens mynning – där ifrån har man gångavstånd hit. Flera resebyråer har charterresor till Side, det perfekta resmålet för en familj med skådar-

törstande föräldrar?

Man kan köra (eller cykla för den delen) runt på massor med vägar i området. Vi hann endast utforska en liten del trots flera besök.

OBSERVERADE ARTER

Trollsländor

Antal observationsdagar inom parentes. Svenska namn där det finns, annars engelska enligt Dijkstra (vilka kan avvika från de officiella).

Dark Spreadwing *Lestes macrostigma* (1) – 100-tals om inte 1000-tals i de små efemära pölar, SV Akgöl 23/4, 10 000-tals inne i Denizkent 23/4.

Större kustflickslända *Ischnura elegans* (4) – 2♂ S Emisbeleni 19/4, 1♂ Ö Güzelbag 19/4, ett tiotal River Karpuz 19 & 24/4, allmän Manavgat Fields 21 & 24/4, 1000-tals kring Akgöl 23/4, ett tiotal längs Göksufloden 23/4.

Mindre kustflickslända *Ischnura pumilio* (1) – 2♀ efemära pölar, SV Akgöl 23/4.

Mörk lyrflickslända *Coenagrion pulchellum* (1) – 1♀
Manavgat Fields 21/4.

Mindre rödögonflickslända *Erythromma viridulum*
(1) – 1♀ vid Royal Café, Manavgat Fields 21/4.

Blue-eye *Erythromma lindenii* (2) – 2♂ östra sidan av
Akgöl 23/4, 1♂ River Karpuz 24/4.

Flodflickslända *Platycnemis pennipes* (1) – ett tiotal
River Karpuz 24/4.

Kejsartrollslända *Anax imperator* (2) – 5♂ på tre platser
kring Akgöl 23/4, 1♂ + 1 ex Manavgat Fields 24/4.

Lesser Emperor *Anax parthenope* (1) – 1♂ efemära pölar-
na SV Akgöl 23/4, 1♂ Akgöl 23/4, 1♂ Denizkent 23/4.

Vandrande mosaikslända *Anax ephippiger* (4) – 1♀
Kleopatra Beach, Alanya 18/4, 1♀, 1 ex Manavgat
Fields 22/4, 2 ex Akgöl 23/4, 1 ex Manavgat Fields
24/4, 1♀ Alanya Castle 24/4.

Bred trollslända *Libellula depressa* (1) – 1♂ efemära
pölar, SV Akgöl 23/4.

Red Chaser *Libellula pontica* (1) – 1♀1♂ inne i Denizkent
24/4. Dessa fynd kan vara de mest västliga hittills, är
annars noterad som närmast öster om Adana, minst
två timmars bilfärd bort.

Small Skimmer *Orthetrum taeniolatum* (1) – 10-20 ex
River Karpuz 24/4.

Slender Skimmer *Orthetrum sabina* (3) – 2-5 ex Man-
avgat Fields 21/4, 1♂ efemära pölar SV Akgöl 23/4,

sedda kring Akgöl och i Denizkent 23/4 men endast
ett fåtal sågs tillräckligt bra för att säkerställa arttill-
hörigheten.

Violet Dropwing *Trithemis annulata* (2) – ett tiotal te-
nerala intill Royal Café Manavgat Fields 21/4, 1♂+2♀
samma plats 24/4, 1♀ River Karpuz 24/4.

Black Percher *Diplacodes lefebvrii* (1) – 1♂ inne i De-
nizkent 23/4.

Fåglar

Vi förde inte särskilt noga anteckningar om exakta
antal och lokaler så vi listar endast arterna och kom-
menterar endast där vi finner det adekvat.

Rostand – endast Göksudeltat.

Gräsand – endast Göksudeltat.

Skedand – endast Göksudeltat.

Årta – endast Manavgat Fields.

Kricka – endast Göksudeltat.

Rödhuwad dykand – endast Göksudeltat, men där 100 ex.

Svart frankolin – endast Göksudeltat.

Berghöna – endast 1 ex sett från bilen i bergen innan
Taşucu.

Kornknarr – resans första art, ett ex spelade när flygbus-
sen stannade halvvägs mellan flygplatsen och Alanya.
Gulnäbbad lira *Calonectris d. diomedea* – ett ex låg-
och närsniffade stranden i Alanya.

Havssula – 2 subad i kulingen i havet utanför Akgöl.

Vit pelikan – 1 ex Akgöl.

Toppskarv – 2 ex två dagar i rad i havet utanför Lades
Motel i Taşucu.

Dvärgrördrom – minst 2 ex sedda; Manavgat Fields
och i kungsfiskarediket vid Denizkent.

Natthäger – sedd endast vid Manavgat Fields i små-
flockar på 3-11 ex.

Kohäger – 1 ex Oymapinar, 5-10 ex på några ställen
kring Akgöl.

Rallhäger – efter purpur möjligen den vanligaste hä-
gern, ibland sedd i upp till 70 ex.

Silkeshäger – lokalt tämligen allmän, i konkurrens
med rall om att vara näst vanligaste häger. Sista dagen
en mycket vacker flock på 117 ex som hade flygupp-
visning över Manavgat Fields.

Ägretthäger – 3 ex Akgöl.

Gråhäger – ca 10 ex totalt.

Purpurhäger – något överraskande var denna troli-
gen den vanligaste hägern. Sedd alla dagar och ofta i
flockar, ibland 40-50 ex men oftast enstaka.

Vit stork – något ex nästan varje dag samt ca 100 på sträck.

Bronsibis – inga alls i början av veckan sen sedd varje
dag, ofta i flockar på 5-35 ex.

Skedstork – Akgöl samt Manavgat Fields.

1 ex Akgöl 23/4, 1 ex Denizkent 23/4, 2-4 Manavgat
Fields 24/4, 1♂ River Karpuz 24/4.

Vandrande ängstrollslända *Sympetrum fonscolombii*
(3) – 100-tals Manavgat Fields 21/4, 5-10 inne i Deniz-
kent 23/4, 10-tals tenerala + 3♂ Manavgat Fields 24/4.

Större ängstrollslända *Sympetrum striolatum* (3) – 20
tenerala Manavgat Fields 21/4, enstaka inne i Deniz-
kent 23/4, minst 50 tenerala Manavgat Fields 24/4.

Broad Scarlet *Crocothemis erythraea* (2-3) – 10♀ 1♂ Man-
avgat Fields 21/4, 1♀ 2♂ Manavgat fields 24/4, samt
möjligen något ex med *C. servilia* kring Akgöl 23/4.

Oriental Scarlet *Crocothemis servilia* (1) – Ett flertal ex

Flamingo – 3 ex Paradeniz.

Smutsgam – tiotal vid soptipp längs vägen vid Hocali.

Fiskgjuse – 1 ex Denizkent.

Ormörn – vanligaste rovfågeln, sedd varje dag och ofta i flera ex, särskilt i bergen.

Dvärgörn – 1 ljus form Manavgat Fields.

Brunglada – några ex vid soptipp längs vägen vid Hocali.

Ängshök – 1 hona Akgöl.

Brunkärrhök – flera ex Manavgat Fields och Göksudeltat.

Ormvråk – ca 10 ex.

Aftonfalk – 2-6 ex vid alla besök vid Manavgat Fields.

Tornfalk – enstaka ex, men vi detaljstuderade inte falkarna efter att vi sett alla arterna så det kan ha varit fler med de andra.

Lärkfalk – 1 ex Akgöl.

Rödfalk – 2-5 ex vid alla besök vid Manavgat Fields.

Pilgrimsfalk – 1 ex Silifke.

Mindre sumphöna – 1 hona stöttes Manavgat Fields.

Rörhöna – flera lokaler.

Sothöna – endast Göksudeltat och Manavgat Fields.

Purpurhöna – 1 ex på aphåll i kuling och regn vid Akgöl.

Strandskata – 2-3 ex Göksudeltat.

Styltlöpare – några lokaler, bl a Göksudeltat och Manavgat Fields.

Tjockfot – 1 ex flög i strålkastarljuset ovanför flygbussen under paus på vägen och blev art nr 2 på resan. Senare hörd vid Manavgat Fields.

Rödvingad vadarsvala – 3 ex Manavgat Fields.

Större strandpipare – endast Göksudeltat och Manavgat Fields.

Mindre strandpipare – flera lokaler.

Svartbent strandpipare – 1 ex på stranden väster om Alanya och 1 par Paradeniz.

Kustpipare – 3 ex rastade Manavgat Fields.

Ljungpipare – 5 ex rastade Manavgat Fields.

Sporrvipa – endast Göksudeltat och Manavgat Fields.

Roskarl – endast Göksudeltat och Manavgat Fields.

Mosnäppa – 4 ex Manavgat Fields.

Rödbena – endast Manavgat Fields.

Gluttsnäppa – 3-4 lokaler.

Grönbena – klart vanligaste tringan, säkert sedd på nästan tio platser och ofta i ganska goda antal.

Dammsnäppa – 1 ex i pöl intill vägen i östra delen av Anamur.

Drillsnäppa – sedd på några lokaler med enstaka ex samt med minst 50 vid Anamurs slott.

Storspov – 1-2 ex Akgöl.

Småspov – 1 ex Akgöl.

Brushane – endast Göksudeltat och Manavgat Fields.

Långnäbbad mås – ett tiotal ex sedda i Göksudeltat.

Dvärgmås – endast Manavgat Fields, där sedd 2-3 dagar med 1-2 ex.

Fiskmås – 1 ad Cayyazi.

Medelhavstrut – observerad varje dag längs eller nära kusten. Vi kollade aldrig av dem särskilt noga, men tyckte vi ibland hörde avvikande läten. Kan därför inte utesluta att det rörde sig om flera arter.

Fisktärna – endast Göksudeltat.

Småtärna – endast Göksudeltat.

Kentsk tärna – 2 ex på revlar nära Paradeniz.

Sandtärna – enstaka ex sedda vid Göksudeltat och Manavgat Fields. Tio ex i flock vid senare lokalen utgjorde undantag.

Vitvingad tärna – endast enstaka ex Göksudeltat och Manavgat Fields.

Skäggtärna – 3 ex med vitvingade Manavgat Fields.

Klippduva/Tamduva – tamduvor sågs i skiftande antal.

Turkduva – allmän.

Turturduva – sedd de flesta dagar, ofta i småflockar på 3-10 ex.

Palmduva – vanlig kring Tasucu annars endast 1 spelande i Alanya sista dagen.

Dvärguv – 1 ropade mitt på dagen nära akvedukten N Oymapinar.

Minervauggla – minst 4 ex.

Tornseglare – allmän.

Blek tornseglare – sågs kanske vid varje besök vid Manavgat Fields.

Alpseglare – sedd alla dagar vi var i bergen samt förvånansvärt talrik inne i Denizkent i Göksudeltat.

Härfågel – endast tre ex: 1 i hotellträdgården första morgonen och två inne i Denizkent. Alla i ösregn – rastare?

Kungsfiskare – sedd på flera lokaler, inte minst ihop

Kalanderlärka – 2-3 ex på fälten norr om Akgöl.

Klippsvala – kändes allmän, men så var vi också mycket i bergen.

Backsvala – lokalt allmän men klart mindre förekommande än de andra två hus- och ladu.

Rostgumpsvala – tämligen allmän. Tittade man lite på svalorna så hittade man nästan alltid några rostgump också. Lätet är enkelt att plocka ut bland 100-tals andra.

Ladusvala – extremt vanlig, troligen den art med störst numerär under resan, vilket troligen berodde på det dåliga vädret. De första dagarna sågs tiotusentals svalor och av dessa var ladu klart i majoritet.

Hussvala – allmän.

Trädpiplärka – enstaka ex, bl a inne i hotellträdgården.

Maskörnskata, FOTO ANETTE

med de andra två arterna vid diket alldeles nordväst om Denizkent.

Smyrnakungsfiskare – minst två ex med de andra två arterna vid diket alldeles nordväst om Denizkent.

Gråfiskare – 1-2 ex med de andra två arterna vid diket alldeles nordväst om Denizkent.

Biätare – ganska få ex, sedd endast 3-4 gånger men hörd vid fler tillfällen vid Manavgat Fields.

Större hackspett D – 1-2 ex i bergen.

Mindre hackspett – 1 ♀ norr om Burçaklar.

Göktyta – 1 ex i hotellträdgården.

Sånglärka – enstaka ex.

Trädlärka – flera sjungande i bergen mellan Güzelbağ och Gündoğmuş.

Tofslärka – det tog ett dygn eller så innan vi såg den första sen var den "överallt".

Korttållärka – enstaka ex i lämplig biotop. Något fler i Göksudeltat.

Rödstrupig piplärka – hördes mer än den sågs, främst vid Manavgat Fields, där vi även såg några fina ex.

Fältpiplärka – 1 ex SV Akgöl.

Sädesärla – inte så vanlig, men några ex/dag.

Gulärta – 100-tals ex vid främst Manavgat Fields och på gräsmattor och i trädgårdar inne i Alanya och längs alla vägar, särskilt under de första regniga dagarna.

Citronärta – 1♀ Manavgat Fields och 1♂ Denizkent.

Rödhake – 1 ex i bergen första dagen.

Sydnäktergal – 1 rast tallskogen, Manavgat Fields.

Rödstjört – 1♂ Denizkent.

Stenskvätta – 10-15 ex.

Isabellastenskvätta – ett 20-tal ex i Göksudeltat.

Medelhavsstenskvätta – klart vanligaste stenskvättan, nog sedd i minst 50 ex.

Buskskvätta – enstaka.

Koltrast – mest i bergen.

Dubbeltrast – några sjungande i bergen.

Stentrast – 1♂ i bergen V Güzelbağ och något över-
raskande 1♂ Akgöl.

Blåtrast – 1 sj O Karakaya.

Streckad prinia – allmän Manavgat Fields, något färre
ex Göksudeltat.

Trädgårdssångare – 1 ex i bergen S Güzelbağ.

Ärtsångare – allmän, gott om rastare varje dag. Något
ex kändes brunare, är oklar över rastillhörigheterna.

Höksångare – 1 ex fint vid Manavgat Fields.

Svarthätta – några ex varje dag.

Törnsångare – inte sedd varje dag.

Sammethätta – några enstaka ex, särskilt de första
dagarna när vi hade så mycket rastare, bl a 1♂ i ho-
tellträdgården.

Kaveldunsångare – 1-3 ex på som närmast två meter
inne i Denizkent när vi stövlade runt efter trollsländor.

Trastsångare – ex varje gång vi var vid lämplig biotop.

Rörsångare – några ex i lämplig biotop.

Sävsångare – några ex i lämplig biotop.

Vassångare – enstaka sj Manavgat Fields och Akgöl.

Cettisångare – allmän, sjöng som det kändes vid varje
stopp utom högst upp i bergen.

Eksångare – sedd minst fem gånger, hördes sjunga
vid ytterligare 2-3 tillfällen.

Balkansångare – 1 ex S Emisbeleni, 1 ex längs bäcken
nära akvedukten N Oymapinar samt ytterligare 1-2
platser som ej antecknats.

Grönsångare – 1 ex norr om Burçaklar.

Kungsfågel – några obsar i bergen.

Grå flugsnappare – en handfull obsar.

Svartvit flugsnappare – 2 ex tallskogen, Manavgat
Fields. Vi har någon eller några till på bild som ska
kollas för att "utesluta" balkanflugsnappare.

Halsbandsflugsnappare – vanligaste flugsnapparen
numerärt, sedd på minst tre platser, vid två tillfällen
med flera ex.

Balkanmes – 1 familj O Karakaya.

Blåmes – några ex i bergen.

Talgoxe – som blåmes men även sjungande på en del
platser på lägre höjd.

Svartmes – allmän i svarttall- och cypresskogarna i bergen.

Stjärtmes – småflockar noterade flera gånger i bergen.

Klippnötväcka – sjungande och observerade ex på
några platser mellan Güzelbağ och Gündoğmuş samt
ytterligare något ex längs vägen i bergen O Karakaya.

Svartpannad törnskata – 4 ex varav ett ex första mor-
gonen kring hotellet inne i Alanya.

Rödhuvar törnskata – drygt tio ex, flest vid Manav-
gat Fields. Även denna art rastade inne i Alanya den
första morgonen.

Masktörnskata – klart vanligaste törnskatan, minst
20, kanske så många som 30 ex. Även denna sågs i

hotellträdgården.

Levantbulbyl – 1 par varje dag i hotellträdgården och
sedd med enstaka ex från bilen varje dag. Antalen
ökade sedan på ju längre österut vi kom, men det
kan också ha varit en följd av fler mindre vägar inne i
kustsamhällena. I bergen lyste arten med sin frånvaro.

Skata – 2+1 ex i närheten av Hocalı.

Nötskrika – lokalt den vanligaste kråkfågeln.

Korp – tämligen allmän, ofta i familjer eller småflockar
på 3-6 ex.

Kråka – allmän men aldrig i stora antal.

Stare – 3 ex Manavgat Fields.

Sommargylling – 1♂ Café Royal Manavgat Fields, 1♂
Denizkent, 1♂ tallskogen Manavgat Fields.

Gråsparv – allmän.

Spansk sparv – allmän Manavgat Fields och Göksudeltat.

Bofink – allmän i bergen.

Gulhämpling – ganska få ex, men ändå inte ovanlig,
främst i svarttallskogarna i bergen.

Grönfink – lokalt tämligen allmän.

Steglits – tämligen allmän.

Hämpling – 1 par Akgöl.

Kornsparv – förvånansvärt fåtalig, tveksamt om vi
ens såg så många som tio ex.

Ortolansparv – 1 par Manavgat Fields.

Rostsparv – 1♂ V Güzelbağ.

Svarthuvad sparv – endast observerad vid Manavgat
Fields.

Herptiler

Vanlig padda *Bufo bufo* – några enstaka ex under resan.

Grönfläckig padda *B. viridis* – 1 ex efemära pölnarna
SV Akgöl 23/4.

Lövgroda *Hyla arborea* – allmän, ofta med tiotal ex.

Sjögroda *Rana ridibunda* – mycket allmän, vid varje vatten.

Kärrenköldpadda *Emys orbicularis* – 1 ex Anamur Castle
22/4.

Kaspisk bäcksköldpadda *Mauremys rivulata* – sågs på
ett tiotal lokaler, ofta talrikt.

Rödörad vattensköldpadda *Trachemys scripta* – 1 ex
Anamur Castle 22/4.

Taggsvansagam *Laudakia stellio* – några ex sista dagen.

Europeisk kameleont *Chamaeleo chamaeleon* – 1 vägdö-
dad längs Göksufloden 23/4.

Ormögonödla *Ephisops elegans* – 1 ex Karpuz 19/4.

Smaragdödla *Lacerta viridis meridionalis* – flera ex intill
Karpuzfloden 24/4.

Jättesmaragdödla *Lacerta trilineata* – många sågs men
endast några enstaka artbestämdes säkert till de två
olika arterna.

Peloponnesese Wall Lizard *Podarcis peloponnesiaca* – all-

män, klart vanligaste reptilen.

Skink sp, trol Levantaskink *Mabuya aurata* – 1 ex Royal Café Manavgat Fields 24/4.

Ödlesnok *Malpolon monspessulanus* – 1 ex ringlade över vägen längs Göksufloden 23/4.

Däggdjur

Östlig igelkott *Erinaceus concolor* – minst tre vägdödade.

Fälthare *Lepus europaeus* – 1 ex Akgöl 23/4.

Persisk ekorre *Sciurus anomalus* – 2 ex i bergen kring Güzelbag 19/4.

Guldsjaka *Canis aureus* – 1 ex Akgöl 23/4.

Rödräv *Vulpes vulpes* – 1 ex Sarıveliler 23/4.

LITTERATUR & REFERENSER

Arnold, Nicholas & Ovenden, Denys, 2004: *Reptiles & Amphibians. Britain & Europe*.

Björvall, Anders & Ullström, Staffan, 1990: *Däggdjur – alla Europas arter*.

Dijkstra, K.-D. & Kalkman, Vincent, 2001: *Early Spring*

records of dragonflies from Southern Turkey, with special notes on Crocothemis erythraea and C. servilia.

Dijkstra, K.-D. (ed.), 2006: *Field Guide to the Dragonflies of Britain and Europe*.

Kalkman, Vincent & G. J. Van Pelt, 2006: *New records of rare or uncommon dragonflies in Turkey*.

Kalkman, Vincent & G. J. Van Pelt, 2006: *The distribution and flight period of the dragonflies of Turkey*.

Kalkman, Vincent, 2006: *Key to the dragonflies of Turkey*.

Svensson, Lars, et al, 2010: *Fågelguiden*.

Vad gäller info allmänt om att resa i Turkiet så finns det ett otal guider och sidor på nätet. Den senaste Lonely Planet kom precis innan vi åkte men tillförde inget nytt. Den äldre versionen var faktiskt bättre. Något överraskande var det en helt annan guide som gav klart mest, och den hade dessutom köpts för 30 kr i Akademibokhandels fyndkorg. I ärlighetens namn ska det sägas, att denna guide tar upp mycket mindre av landets yta och kan därför bre ut sig mycket mer om just det området vi reste i:

Persson, Mikael, 2004: *Turkiets stränder*. Vagabond Media AB.

Jättesmaragdödlan

Planksteksreklam

Erythromma lindenii

Persiskekorre

